KTÜ
1955 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sürdürülebilir KTÜ

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2024

1 YOKSULLUĞA SON

www.ktu.edu.tr/surdurulebilirlik

surdurulebilirktu@ktu.edu.tr

Sürdürülebilir kalkınma, yalnızca küresel bir vizyon değil, aynı zamanda ülkemizin gelecek nesillere karşı taşıdığı ortak sorumluluktur. Bu anlamda, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), Türkiye'nin 11. ve 12. Kalkınma Planları, Yeşil Mutabakat Eylem Planı ve Yükseköğretim Kurulu'nun sürdürülebilirlik vizyonu ile uyumlu şekilde, yükseköğretim kurumları için bir yol haritası oluşturmaktadır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi olarak bizler, eğitim, araştırma ve topluma hizmet misyonumuz doğrultusunda bu hedeflere katkı sunmayı asli bir görev kabul ediyoruz. Üniversitemiz; nitelikli eğitimden iklim eylemine, yoksulluğun azaltılmasından yenilikçi ve sürdürülebilir şehirlerin inşasına kadar geniş bir yelpazede bilim temelli bilgi üretmekte, politika geliştirmekte ve toplumla etkileşim içinde projeler hayata geçirmektedir.

Ülkemizin ulusal politikalarıyla uyumlu biçimde, bölgesel kalkınmaya öncülük eden ve uluslararası iş birlikleriyle küresel sorumluluk üstlenen üniversitemiz, aynı zamanda öğrencilerimizi sürdürülebilir bir gelecek için bilinçli bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda hazırlanan rapor, yalnızca gerçekleştirilen faaliyetleri değil, aynı zamanda üniversitemizin sürdürülebilirlik yolculuğuna dair kararlılığını da yansıtmaktadır.

Geleceğe dair inancımız, bilimin rehberliği ve gençlerimizin dinamizmi ile daha da güçlenmektedir. Karadeniz Teknik Üniversitesi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sunmaya ve ülkemizin bu alandaki vizyonunu desteklemeye devam edecektir.

Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI
Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü

Yoksulluk, bireylerin temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamaması ve sosyal dışlanma riskiyle karşı karşıya kalması anlamına gelen toplumsal bir sorundur. Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) ilki olan SKA-1: Yoksulluğa Son, 2030 yılına kadar her yerde tüm biçimleriyle yoksulluğun sona erdirilmesini hedeflemektedir. Bu amaç, sadece ekonomik değil; aynı zamanda sosyal, kültürel ve çevresel boyutlarıyla da kapsamlı bir mücadeleyi gerekli kılmaktadır.

Yükseköğretim kurumları, bilgi üretimi, nitelikli insan gücü yetiştirme ve toplumla etkileşim aracılığıyla yoksullukla mücadelede kritik roller üstlenmektedir. Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), bölgesel ve ulusal kalkınmaya katkı sunan bir kamu üniversitesi olarak bu sorumluluğun farkında olup, SKA-1 doğrultusunda çeşitli stratejik faaliyetler yürütmektedir. Bu çabalar arasında ekonomik eşitsizliklerin azaltılmasına yönelik burs ve destek programları, sosyal sorumluluk çalışmaları ve iş birliklerine dayalı araştırma faaliyetleri öne çıkmaktadır.

Bu rapor, KTÜ'nün SKA-1 hedefi doğrultusunda gerçekleştirdiği politika, uygulama ve etkileri kapsamlı şekilde ele alarak, üniversitenin bu alandaki katkılarını belgelendirmeyi ve güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, sürdürülebilir bir gelecek için üniversitenin sosyal sorumluluk kapasitesini nasıl kullandığını ortaya koyarak iyi uygulamaların paylaşılmasına katkı sunmayı hedeflemektedir. KTÜ, sosyal adaletin sağlanması ve fırsat eşitliğinin desteklenmesi doğrultusunda yoksullukla mücadeleyi kurumsal öncelikleri arasında konumlandırmaktadır. Üniversite, sosyal destek mekanizmalarını içeren stratejik planlar ve etik ilkeler doğrultusunda hareket etmekte; ekonomik dezavantajlı öğrencilere yönelik destekleri sistematik olarak yürütmektedir.

Kurumsal Yapı

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) kapsamında "SKA-1: Yoksulluğa Son" hedefini desteklemek ve hedef grupların temel ihtiyaçlarını karşılayarak sosyal ve akademik ihtiyaçlarını güvence altına almak amacıyla kapsamlı bir destek mekanizması oluşturmuştur.

Üniversitemiz bünyesinde,

- Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı,
- Karadeniz Üniversitesi Güçlendirme Vakfı (KÜVAK)
- Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi

ve kurum dışı fonlar aracılığıyla, desteğe ihtiyaç duyan ve akademik performansını sürdüren öğrencilere burs ve yardımlar sağlanmaktadır. Aynı zamanda, öğrencilerimizin insana yakışır iş fırsatlarına erişimini kolaylaştırmak ve kariyer gelişimlerini desteklemek amacıyla eğitimler, staj programları ve işe yerleştirme hizmetleri sunulmaktadır. Bu çok yönlü yaklaşım, KTÜ'nün "yoksulluğa son" hedefini yerel düzeyde benimseyerek, öğrencilerini hem finansal hem de mesleki anlamda güçlendirme taahhüdünü yansıtmaktadır.

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından yürütülen programlar kapsamında; öğrencilerimizin kampüs içinde çalışarak gelir elde edebilecekleri "Kısmi Zamanlı Çalışma" imkânı, beslenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik "Yemek Bursu" ve eğitim masraflarını desteklemek amacıyla "Maddi Destek Bursu" sağlanmaktadır. Ayrıca, üniversitemiz bünyesinde öğrencilerimize konaklama olanakları sunularak, güvenli ve ekonomik yurt seçenekleriyle barınma ihtiyaçları karşılanmaktadır.

Yemek Bursu

KTÜ, öğrenciler için ücretsiz öğle yemeği bursu sağlamaktadır. 2024 yılında 400 öğrenci yemek bursundan faydalanmıştır. Bu destek, öğrencilerin temel beslenme ihtiyaçlarını karşılayarak akademik başarılarını sürdürmelerine katkı sunmaktadır. Burslar, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bütçesinden karşılanmakta; başvurular ise her akademik yıl başında Burs ve Yardım Ofisi tarafından alınmaktadır. Sosyal ve ekonomik durum değerlendirmesi sonucunda uygun bulunan öğrencilere günde bir öğün ücretsiz öğle yemeği verilmektedir. Bu uygulama, üniversitenin fırsat eşitliğini artırma ve yoksulluğun etkilerini hafifletme hedeflerine doğrudan katkı sağlamaktadır.

KTÜ Burs ve Yardım Hizmetleri
Yemek Bursu Listesi

Kısmi Zamanlı Çalışma

KTÜ'de kayıtlı öğrencilerin, ders saati dışındaki boş zamanlarında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda geçici işlerde çalıştırılarak, kişiliklerinin ve becerilerinin gelişmesini sağlayarak iş disiplini edinmiş üretken bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunmak üzere KTÜ Kısmi Zamanlı Öğrenci Çalıştırma Yönergesi kapsamında desteklenmektedir.

Maddi Destek Bursu

KTÜ'de öğrencilere yönelik bir diğer önemli destek türü, gerçek veya tüzel kişiler tarafından sağlanan maddi destek burslarıdır. Bu burslar, öğrencilerin akademik yaşamlarını sürdürmelerini kolaylaştırmakta ve sosyal eşitsizliklerin azaltılmasına katkı sunmaktadır. Burslardan yararlanacak öğrenciler, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından yapılan değerlendirme süreciyle belirlenmekte olup, son karar bursu sağlayan kişi veya kurumun onayıyla kesinleşmektedir. Bu uygulama, toplumun farklı kesimlerinin yükseköğretimde sosyal dayanışmaya katkı sunmasını teşvik eden etkili bir mekanizma olarak öne çıkmaktadır.

KTÜ Burs ve Yardım Yönergesi
KTÜ Kısmi Zamanlı Öğrenci Çalıştırma Yönergesi

Öğrenci Yurtları

KTÜ öğrencilerine, Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) tarafından yürütülen kapsamlı barınma olanakları sunulmaktadır. Merkez Kanuni Kampüsü'nde yer alan Doğu Karadeniz Öğrenci Yurdu, sekiz bloktan oluşmakta olup 1–3 kişilik odalarla hizmet vermektedir. Aynı kampüste dört bloktan oluşan bir başka KYK yurt kompleksi daha bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, Trabzon şehir merkezi ile Akçaabat, Yomra, Sürmene, Of ve Maçka ilçelerinde KYK'ya bağlı öğrenci yurtları mevcuttur. Bu geniş barınma ağı, öğrencilerin güvenli ve uygun maliyetli konaklama ihtiyacını karşılayarak eğitime erişimde eşitliği desteklemektedir.

Merkez Kanuni Kampüsü içinde yer alan KTÜ Öğrenci Yurdu, üniversitemize gelen öğrencilerimize hizmet vermektedir.

KTÜ Barınma Hizmetleri
KTÜ Sosyal Yaşam

Karadeniz Üniversitesi Güçlendirme Vakfı

KTÜ’nün eğitim, araştırma ve altyapı gelişimine katkı sağlamak amacıyla yaklaşık 40 yıldır faaliyet gösteren Karadeniz Üniversitesi Güçlendirme Vakfı (KÜVAK), kamu-özel sektör iş birliğiyle oluşturulmuş köklü bir dayanışma ağıdır. Vakıf, üniversitemizin başarılı ancak maddi desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerine "Karadeniz Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Bursu" sağlayarak eğitimde fırsat eşitliğini desteklemektedir. Burs başvuruları, şeffaf ve erişilebilir bir süreçle KTÜ Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) üzerinden gerçekleştirilmekte olup, adaylar KUVAK Burs Başvuru Portalı aracılığıyla kolayca başvuru yapabilmektedir. KUVAK, bu programlarla öğrencilerimizin yalnızca finansal ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp, üniversitemizin toplumsal misyonunu da güçlendirmektedir.

KÜ Vakfı
KÜ Vakıf Burs Başvuru

Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi

KTÜ bünyesinde faaliyet gösteren Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi, öğrencilerin ve mezunların iş yaşamına donanımlı bireyler olarak katılmalarını desteklemek üzere çok yönlü hizmetler sunmaktadır. Kariyer planlaması, istihdam becerilerinin geliştirilmesi ve iş gücü piyasası ile etkin bağların kurulması yoluyla, sosyoekonomik eşitsizliklerin azaltılması ve yoksulluğun yapısal olarak önlenmesi amacıyla dolaylı fakat güçlü bir katkı sunmaktadır. Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü faaliyetler, öğrencilerin yalnızca diploma sahibi bireyler olarak değil, gelir yaratabilen, sürdürülebilir meslek sahibi bireyler olarak mezun olmalarını hedeflemekte; böylece uzun vadeli yoksullukla mücadeleye somut katkı sunmaktadır.

KTÜ Kariyer Merkezi ve Sunduğu Hizmetler

Kurum Dışı Alınan Destekler

KTÜ bünyesinde yaygın şekilde kullanılan kurum dışı fonlarından sağlanan burslar, üniversitenin sosyal adalet ilkesi çerçevesinde SKA-1 hedefine yönelik yapısal katkılarından biri olarak değerlendirilmektedir. Üniversitemiz öğrencilerine sosyoekonomik eşitlik sunmak amacıyla Yükseköğretim Kurulu (YÖK), TÜBİTAK ve TÜSEB gibi kurumların sağladığı kapsamlı burs ve destek programları hakkında ayrıntılı bilgi ve erişim imkanı sunmaktadır. Bu destekler, yalnızca akademik başarıyı teşvik etmekle kalmayıp, yoksullukla mücadelede önemli bir sosyal araç işlevi görmektedir.

Örneğin, TÜBİTAK 2209-A ve 2209-B lisans araştırma bursları, öğrencilerin bilimsel projelerde aktif rol almasını desteklerken; 100/2000 YÖK Doktora Bursu ve TÜBİTAK 2210/2211 yüksek lisans-doktora programları, özellikle dezavantajlı öğrencilerin araştırma süreçlerine katılımını kolaylaştırmaktadır.

Bu programlar sayesinde:

- Maddi desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler nitelikli araştırmalara katılmakta ve akademik ilerlemelerini sürdürebilmektedir.
- Öğrenciler üniversite içinde yürütülen sosyal etki odaklı projelere dahil olmakta, bu da onların toplumsal katkı üretmesine olanak sağlamaktadır.
- Yoksulluk kuşağından gelen öğrencilerin yükseköğretimde kalıcılığı artmakta, bu da sosyal hareketlilik fırsatlarını genişletmektedir.

KTÜ TÜBİTAK 2209 Sonuçları-2024

TÜBİTAK 2209/A Programı 2024/1. dönem kapsamında, 410 KTÜ Lisans/Önlisans öğrencisi başvuru yapmış ve bu başvurulardan 253 öğrencimizin projesi destek almaya hak kazanmıştır. Bu program kapsamında üniversitemiz, %62 destek oranı ile desteklenmiştir.

TÜBİTAK 2209/B Programı kapsamında, 2024/1. dönemde 52 KTÜ Lisans/Önlisans öğrencisi başvuruda bulunmuş, bu başvurulardan 27'si destek almaya hak kazanmıştır. Bu programda Üniversitemiz %52 destek oranı ile desteklenmiştir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen BİGG – Bireysel Genç Girişim Programı, yenilikçi iş fikirlerini sürdürülebilir girişimlere dönüştürmek isteyen genç girişimcilere hem maddi hem de mentorluk desteği sunmaktadır. Bu program, ekonomik bağımsızlık kazanımı ve istihdam yaratma potansiyeli sayesinde SKA-1: Yoksulluğa Son amacına önemli katkılar sağlamaktadır. KTÜ, BİGG programlarının tanıtımı, proje geliştirme süreçleri ve girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması konusunda aktif bir rol üstlenmektedir. KTÜ Teknoloji Transfer Uygulama ve Araştırma Merkezi (TTM), öğrencilerin ve mezunların BİGG programlarına başvuru yapmalarını teşvik etmekte ve projelerini geliştirme aşamasında destek sunmaktadır.

KTÜ VE AİLE BAKANLIĞI'NDAN YAŞLILARA YÖNELİK "60+ TAZELENME ÜNİVERSİTESİ PROJESİ" İŞ BİRLİĞİ

Farklı Hedef Gruplara Sunulan Katkılar

KTÜ, 60 yaş ve üzeri bireylerin yaşam boyu öğrenme sürecine katılmalarını teşvik etmek amacıyla Tazelenme Üniversitesi Programını hayata geçirmiştir. Tazelenme Üniversitesi, yaşlı bireylerin bilgiye erişimini artırarak toplumsal dışlanma ve yalnızlıkla mücadeleye katkı sağlamakta, aynı zamanda yaşa bağlı ekonomik ve sosyal kırılganlıkların önlenmesine yönelik bir sosyal destek mekanizması işlevi görmektedir.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile imzalanan protokolü kapsamı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yaşlı sağlığı, yaşlı refahı ve bakımı konusunda bilimsel, akademik, araştırma ve danışmanlık hizmeti verilmesi taleplerinin Karadeniz Teknik Universitesi tarafından ücretsiz karşılanması ile 60+ Tazelenme Üniversitesi Projesi kapsamındaki çalışmalar konusunda taraflar arasında iş birliğinin sağlanmasıdır.

Bakanlık ile imzalanan protokol

Diğer Katkılar

Üniversitemiz bünyesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin katılımıyla iftar buluşmaları, kültürel tanıtım etkinlikleri ve destek temelli sosyal buluşmalar düzenlenmiştir. Özellikle çatışma bölgelerinden gelen veya ekonomik açıdan kırılgan gruplarda yer alan uluslararası öğrenciler için bu tür etkinlikler, sosyal sermayelerinin gelişmesine, psikososyal iyilik hallerinin desteklenmesine ve toplumsal dışlanmanın önlenmesine katkı sağlamaktadır.

Üniversitemiz Of Teknoloji Fakültesi tarafından geleneksel hale getirilen ve Of Belediyesi'nin destekleriyle düzenlenen Hamsi Festivali'nin bu yıl sekizincisi yapıldı.

Etkinlik Haberi

Akademik Katkılar

Üniversitemiz, “Açlığa Son” başlığında nitelikli çalışmalarını sürdürmektedir. Scopus veri tabanına göre, bu kalkınma hedefine ilişkin 2024 yılında 4 bilimsel yayın gerçekleştirilmiştir. Lisans ve lisansüstü düzeyde amaca yönelik bilimsel projeler de aktif olarak devam etmektedir. AVESİS veri tabanında 2 bildiri ve 1 kitap bölümü bu alana katkı sağlayan yayınlar arasında yer almaktadır.

THE Impact Ranking 2025 verilerine göre, SKA-1 Yoksulluğa Son hedefinde KTÜ 2025 yılı bilimsel çalışmaların ve etkilerinin (yayınlar ve Alan Ağırlıklı Atıf Etkisi (FWCI)) (2024 verileriyle) puanlanması sonucu 64.5 gösterge puanı aldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, KTÜ olarak yoksulluğun azaltılması ve sosyal eşitsizliklerin giderilmesi yönünde yürüttüğümüz çalışmalar, toplumsal sorumluluk anlayışımızın temelini oluşturmaktadır. Rapor kapsamında ortaya koyduğumuz projeler ve stratejiler, hem yerel hem de ulusal düzeyde sürdürülebilir etki yaratmayı hedeflemekte; eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal destek alanlarında somut adımlar atılmasını sağlamaktadır. Geleceğe dönük olarak, SKA-1 hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunacak inovatif ve kapsayıcı yaklaşımlar geliştirmeye devam ederek, toplumun her kesiminin refah seviyesinin yükseltilmesine öncülük etmeyi amaçlıyoruz.

Akademik Yayınlar-2024

KTÜ
1955 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sürdürülebilir KTÜ

Bu rapor, KTÜ Araştırma Koordinatörlüğü tarafından hazırlanmıştır.

www.ktu.edu.tr/surdurulebilirlik surdurulebilirktu@ktu.edu.tr